

Klečani jastuci iz Kladova stigli do Ujedinjenih Arapskih Emirata

Tradicionalne rukotvorine, prilagođene zahtevima savremenog čoveka, njegovim potrebama i ukusima, inovativnog dizajna sa upotrebnom vrednošću u svakodnevnom životu nastaju duže od decenije u radionici „Misije kreativna“ u Kladovu. Posredstvom **Etno mreže** sa kojom saraduju od osnivanja udruženja, jastuci rađeni klečanom tehnikom u „Misiji kreativna“ stigli su do Dubajja i Svetske izložbe „EXPO 2020 Dubai“.

- Radile smo ono što najbolje znamo da radimo, tkane jastučnice sa motivima Pirotskog čilima. Korišćeni su prirodni materijali: vuna i pamuk. Učešće na ovako značajnoj izložbi nama otvara nove mogućnosti, da radimo i pokažemo ono što znamo da radimo i da nam posao napreduje - rekla je za Danas predsednica „Misije kreativna“ Slavica Boraković ne krijući zadovoljstvo.

„Misija kreativna“ je afirmaciju stekla uz podršku lokalne samouprave, a niz projekata realizovala je u saradnji sa opštinom Kladovo, Zavodom za zapošljavanje, **Etno mrežom** i kroz donacije sa USAID-om.

- Okupili smo se oko tradicije i starih zanata, bez mnogo ubeđivanja jer naše žene duboko u sebi nose afinitet prema ručnim radovima i poseduju veštine i kreativnost. Tada nismo ni slutile kakvu smo riznicu otvorile i kakve su nam mogućnosti kao udruženja - priseća se početaka udruženja Slavica Boraković.

Tradicija može da bude inspiracija za stvaranje novih upotrebni predmeta primerenih vremenu sadašnjem, a nove, stare veštine, kao što je na primer vez na plišu karakterističan za vlaške narodne nošnje, čuvaju tradiciju.

- Znaite, prave stvari su obično oko vas ali ih ne vidite. To se desilo i nama. Od osnivanja bavimo se očuvanjem tradicije, učimo o veštinama starih zanata, o raznim tehnikama veza i zlato-veza, a vez na plišu je bio sve vreme pred nama. - ispričala nam je Slavica, objašnjavajući da se raskošan vez na plišu bojanim tankim predivom pojavio na narodnim nošnjama u 19. veku. Dunavom je iz Beča u ovaj kraj stizao fini materijal, a ovdašnji narod je svoje vizije lepote pretočio u cvetne motive, u jarke boje, statusni simbol.

- Vlaška nošnja je toliko raskošna i bogata, u nju se ulagalo vreme, novac i

znanje. Imala je obredno značenje za razne prilike, razne motive. Naročito kad se spremala devojčaka sprema tkalo se i vezlo sa toliko ljubavi i nade, sa željom u dobar život i ljubav da mi se čini da i danas zrače umirujućom energijom - objašnjava naša sagovornica.

Nošnju danas nose samo folkloriši za nastup, ali je vlaški vez na plišu našao svoje mesto na savremenim upotrebni predmetima i suvenirima. U radionici ovog kladovskog udruženja nastali su „vlaški poljubac“ dekorativno jastučice sa lavandom i terapijskim dejstvom, plišane torbice za vino i mobilne telefone, čuvajući vlašku kulturu, bogato i raznoliko kulturno nasleđe i nošnje kao zapis davnih vremena bez slova.

Jelena Bujdić Krečković

